

انتشارات مجمع عرفان

سفینه عرفان

مطالعاتی در اصول معتقدات و آثار مبارکه بهائی

دفتر دهم

دفتر امور احبای ایرانی-امریکایی
محفل روحانی ملی بهائیان ایالات متحده امریکا
ویلنت، ایلینوی

مجمع عرفان در سال ۱۹۹۳ میلادی با مساعدت صندوق یادبود حاج مهدی ارجمند تأسیس گردیده و هدف آن تشویق و ترویج مطالعه و تحقیق در آثار مقدسه و نیز اصول معتقدات امر بهائی است. دوره‌های سالانه مجمع عرفان به زبان‌های فارسی و انگلیسی در مدرسه بهائی لوهلن در ایالت میشیگان، در مدرسه بهائی بوش در ایالت کالیفرنیا و در مرکز مطالعات بهائی در آکوتو (ایتالیا) و به زبان آلمانی در تامباخ (آلمان) تشکیل می‌شود. مقالاتی که در این دفتر درج شده در مجامع مذکور که به زبان فارسی برگزار شده ارائه گردیده است.

- مطالب و عقاید مندرج در مقاله‌ها معرف آراء نویسندگان آنها است.
- نقل مطالب این مجموعه با ذکر مأخذ آزاد است.

نشانی مجمع عرفان:

`Irfán Colloquium
c/o Bahá'í National Center
1233 Central Street
Evanston, IL 60201-1611
USA
Phone: 1(847) 733-3526
Fax: 1(847) 733-3527
E-mail: contact@irfancolloquium.org

سفینه عرفان

از انتشارات مجمع عرفان

دفتر دهم

ناشر: دفتر امور احبای ایرانی-امریکایی

محفل روحانی ملی بهائیان ایالات متحده آمریکا

با مساعدت صندوق یادبود حاج مهدی ارجمند

۱۶۴ بدیع - ۱۳۸۶ شمسی - ۲۰۰۷ میلادی

فهرست مندرجات

۳

بیان مبارک

۵

پیشگفتار

ثنائی عرفان

۱۰

از آثار قلم اعلیٰ
لوح رضوان العدل

۱۶

الواح دیگر

۱۹

از مکاتیب حضرت عبدالبهاء

کلچین عرفان

۲۴ محمد افنان

نظری اجمالی در مضامین لوح رضوان العدل

۳۲ محمد افنان

شرحی در باره کتاب الاسماء

۳۸ فریدالدین رادمهر

شرح حدیث کنت کنز از حضرت اعلیٰ

۷۴ مهری افنان

توقیعات حضرت نقطه اولیٰ نازله به افتخار خال اکبر

۸۳ وحید رأفتی

مآخذ چند حدیث در کتاب "بیان فارسی"

۱۰۰ فاروق ایزدی نیا

کلمات مکنونه: سیر از نقص به سوی کمال

سناء علیزاده

مروری بر مضامین سورة البیان

۱۴۶ روحانی

کلامی چند در باره یکی از الواح جمال ابهیٰ

۱۶۴ مینا یزدانی

صلح اصغر و صلح اعظم

۱۷۷ علی نخجوانی

مفهوم عدل در آثار مبارکه بهائی

۱۸۷ شاپور راسخ

۲۰۲	شاپور راسخ	دستور تعدیل معیشت در آثار حضرت عبدالبهاء
۲۱۹	محمد افنان	آیات: معیار سنجش حقانیت ظهور الهی مجموعه اسناد روزن در آرشیو فرهنگستان
۲۴۱	یولی ایوانسیان	علوم روسیه در سن پترزبورگ حفظ استقلال اطفال در تحری حقیقت
۲۴۷	شراره ذبیحیان	و تربیت بهائی

رشحات عرفان

۲۶۲	محمد افنان	مظهر ظهور الهی
۲۶۴	محمد افنان	خلیج اسماء
۲۶۷	محمد افنان	بداء

شاخسار عرفان

۲۷۲	سیامک صهبا	فهرست مقالات مربوط به معرفی آثار مبارکه در مجلدات "عندلیب"
-----	------------	---

ضمائم

۲۸۰		کتاب‌شناسی و راهنمای عنوان‌های اختصاری
۲۸۷		فهرست مقالات سفینه عرفان (دفتر اول تا نهم)
۲۹۳		انتشارات مجمع عرفان
۲۹۴	فاروق ایزدی‌نیا	غلطنامه دفتر نهم مجمع عرفان

حمد مولی‌الوری^۱ را که به کلمهٔ علیا اهل ناسوت انشاء را کوثر عرفان عطا فرمود. روح حیوان و کوثر زندگانی از کلمهٔ الهی جاری بوده و هست. اوست معطی زندگانی ابدی و حیوة سرمدی. طوبی از برای نفسی که عرفش را یافت و به شطرش شتافت به شأنی که اسباب روزگار و نعمت و ثروت و زخارف آن او را از اراده باز نداشت، به قدرت کامله اقبال نمود و بیاشامید. جلّ الخالق و جلّ الموجد و جلّ المعطی، از یک کلمه مائدهٔ سمائی و نعمت حقیقی که عرفان نفس حقّ جلّ جلاله است عطا فرمود. به مثابه نیسان ربیع رحمانی بر اراضی قلوب موحدین و مخلصین امطار حکمت و بیان مبذول داشت تا کلّ فائز شوند به ثمرات وجود خود و آگاه گردند بر آنچه مخصوص آن از عدم به عرصهٔ ظهور آمده‌اند. این فضل را ادراک عالم تحدید ننماید و اقلام امم قادر بر احصا نباشد.

حضرت بهاء‌الله، آیات الهی، جلد دوم، ص ۲۹۱

پیشگفتار

بسم الذی به ماج بحر العرفان

حضرت ولیّ امرالله در توقیعی خطاب به یکی از احبّای غرب توصیه‌ای به این مضمون میفرماید: "برای مؤثر واقع شدن تبلیغ امر الهی نیازمند آنیم که اوضاع کنونی جهان و مشکلاتش را با هوشیاری و خردمندانه مورد بحث و فحص قرار دهیم. ما نه تنها به افرادی نیاز داریم که در معارف امری معلوماتی بسیار غنی و عمیق داشته باشند، بلکه همچنین واجد دانش و اطلاعات عمومی جامعی باشند که بتوانند بین تعالیم بهائی با عقاید و افکار جاری پیشوایان جامعهٔ امروزی جهان ارتباط منطقی و ثمربخشی ایجاد نمایند. به عبارت دیگر ما بهائیان باید ذهن و فکرمان را آنچنان با معارف و معلومات مجهّز نمائیم که قادر باشیم حقایقی را که در امر بهائی وجود دارد برای دیگران و بخصوص طبقات تحصیل کرده روشن و مبرهن سازیم."^۱

تشویق و ترویج پیروی کردن از این راهنمایی و فراهم ساختن موجبات اجرای آن از هدف‌های اصلی مجمع عرفان و اقدامات و خدمات تبعی آنست. بدین لحاظ توجه و تمرکز مجمع عرفان معطوف به بررسی‌های منظم و عمیق و تحلیلی در آثار مبارکهٔ بهائی و کتب مقدّسهٔ سایر ادیان و مطالعات تطبیقی در نحله‌های دینی و مکاتب فلسفی و عرفانی و مشارب فکری در جهان امروزی از منظر امر بهائی است. جلسات مجمع عرفان همه‌ساله در اروپا و در آمریکای شمالی به زبان‌های فارسی و انگلیسی و آلمانی تشکیل میشود و فرصتی است برای ارائه‌دادن پژوهش‌هایی که در زمینهٔ مواضع و مسائل فوق‌الذکر انجام می‌گیرد و بحث و مذاکره در بارهٔ آن تحقیقات. در هر سال منتخبی از مقالات تحقیقی که در مجمع

^۱ نامهٔ مورخ ۲۵ جولای ۱۹۴۹ که از طرف حضرت ولیّ امرالله به یکی از افراد احباء مرقوم شده است.

عرفان مطرح شده یا برای انتشار ارسال شده است در سلسله انتشاراتی تحت عنوان **سفینه عرفان** طبع و نشر میشود.

از سال ۲۰۰۶ مطالعه تفصیلی و آموزشی یکی از الواح مهم از آثار قلم اعلیٰ در برنامه جلسات مجمع عرفان قرار گرفته است. نخستین لوح مبارکی که بدین ترتیب مورد مطالعه قرار گرفت لوح **رضوان العدل** بود که در صدر بخش **لئالی عرفان** در این دفتر درج شده و مضامین عمده آن در اولین مقاله بخش **گلچین عرفان** تشریح شده است. سایر مندرجات بخش لئالی عرفان شامل آثار مبارکه ایست که قبلاً طبع و نشر نشده و از مرکز جهانی بهائی برای درج در **سفینه عرفان** ارسال می گردد.

در ابتدای بخش **گلچین عرفان** سوابق و مضامین سه اثر از آثار حضرت نقطه اولی: کتاب الاسماء، شرح حدیث کنت کتز، و توقعات به افتخار خال اکبر معرفی شده است. سپس محتویات چند اثر از آثار قلم اعلیٰ از جمله کلمات مکنونه و *سورة البیان* مورد بررسی تحلیلی قرار گرفته است. در این بخش پژوهش در آثار حضرت عبدالبهاء اختصاص به دو مسئله اساسی در نظام اجتماعی جامعه انسانی دارد که عبارتند از صلح عمومی و عدل، و یکی از مصادیق عدل یعنی تعدیل معیشت، یا به عبارت دیگر جلوگیری از ثروتمندی و فقر مفرط. از جمله مقالات جالب توجه در این بخش معرفی مقدماتی اسناد مربوط به دوره آغازین دو دیانت بابی و بهائی در مجموعه مدارکی است که شرق شناس شهیر روس، بارون روزن، جمع آوری نموده بود و در آرشیو فرهنگستان علوم در سن پترزبورگ نگاهداری میشود. شرح مفصل تری از آن اسناد و مدارک در جلد هشتم *Lights of Irfan* (از انتشارات مجمع عرفان) آمده است. گلچین عرفان همچنین متضمن مقالاتی در باره برخی تعالیم اجتماعی امر بهائی است.

در بخش **رشحات عرفان** توضیحاتی مربوط به سه مفهوم "مظهر ظهور الهی"، "خلیج اسماء" و "بدا" در آثار مبارکه بهائی ارائه شده است. مجمع عرفان از

دریافت این گونه شرح و توضیحات تحقیقی استقبال میکند و برای درج آنها در سفینه عرفان آماده است.

انتشار فهرست مقالاتی که در معرفی آثار مبارکه در نشریات امری درج شده است از دفتر نهم سفینه عرفان با انتشار مقالاتی که تا سال ۲۰۰۳ در "خوشه‌هایی از خرمن ادب و هنر" درج شده در بخش **شاخسار عرفان** آغاز شده و در این دفتر با انتشار مقالاتی که در مجله‌ **عندلیب** تا سال ۲۰۰۶ درج شده ادامه یافته است.

انتشارات و اقدامات مجمع عرفان علاوه بر همکاری ارزشمند دانش‌پژوهان گرامی و دفتر امور احبای ایرانی--امریکایی با پشتیبانی و مساعدت کریمانه بانیان "صندوق یادبود حاج مهدی ارجمند" که پایه‌گذاران این خدمات هستند ادامه یافته و از کمکهای اهدائی مستمر به یادبود متصاعدین الی الله جناب نورالدین ممتازی و سرکار نادیا خانم سعادت و تبرّعات کریمانه دکتر ناصر و خانم مهشید درخشان و دکتر فوآد و دکتر مهین ضیائی بهره‌مند شده است. امید است این گونه مساعدتهای مادی و معنوی از جانب دیگر یاران گرامی روزبروز افزایش یابد و سبب توسعه و تنوّع بیشتری در خدمات و اقدامات مجمع عرفان شود.